

Lehdistötiedote

28.05.2026

Kalastus- ja ympäristöjärjestöt: Pohjanlahden silakkakantojen kestävä kalastus vahvistuu paremman tietopohjan, vakaamman säätelyn ja ekosysteemilähtöisen tarkastelun myötä

Itämeren silakkakannat ja silakan kalastus ovat viime vuosina nousseet keskeiseksi kiistaksi Itämeren kalastuspolitiikassa. Jäsenmaiden suhtautuminen Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) suositukseen silakkakiintiöistä on vaihdellut, ja julkinen keskustelu silakasta on ollut polarisoitunutta. Suora vuoropuhelu eri maiden kalastajaryhmien ja muiden sidosryhmien välillä on kuitenkin ollut vähäistä, eikä kaikilla toimijoilla ole ollut selkeää kuvaa toistensa näkemyksistä ja tarpeista.

Ålandsbankenin Itämeriprojektin rahoittama *Fisheries for the Future* -työpaja kokosi viime syksynä suomalaisia ja ruotsalaisia kalastajia, ympäristöjärjestöjä ja tutkijoita keskustelemaan silakkakantojen tilasta ja silakan kalastuksesta Itämerellä. Osallistujat saivat paremman käsityksen maiden ja alueiden välisestä eroista kalakantojen tilassa, kalastuksen säätelyssä ja tutkimuksessa. Kaikki työpajaan osallistuneet organisaatiot ovat yhtä mieltä yhteisen vuoropuhelun tarpeesta ja toivovat yhteistyön jatkuvan.

”Projektin yhdistää tutkimuksen ja käytännön ymmärryksen silakan tilanteesta Itämeressä. Tämä tekee hankkeesta erityisen tärkeän, sillä saadut opit voivat edistää parempaa päätöksentekoa ja tarkemmin kohdennettuja toimenpiteitä jatkossa,” toteaa Crista Hietala, Ålandsbankenin ja Itämeriprojektin markkinointi- ja viestintäjohtaja.

Työpajan aikana syntyi yhteinen näkemys asian moniulotteisuudesta, jossa kalastus on yksi tekijä mutta ei ainoa syy kalakantojen tilaan. Työpajassa korostui tarve kokonaisvaltaiselle lähestymistavalle, jossa kalastuksen lisäksi huomioidaan ympäristömuutokset ja kalastuksen säätelyyn vaikuttavat tekijät.

”Silakkakantoihin vaikuttaa joukko toisiinsa kytkeytyviä tekijöitä – veden laadusta ja suolapitoisuudesta ravintoverkkojen muutoksiin ja ilmastomuutokseen. Samalla tieto näiden

tekijöiden yhteisvaikutuksista on edelleen rajallista, mikä lisää epävarmuutta kalastuksen säätelyssä”, sanoo WWF Suomen johtava kalastuksen asiantuntija Matti Ovaska.

Vakaammat kiintiöt lisääisivät ennustettavuutta

Kalastuksen ennustettavuutta ja taloudellista kestävyyttä voitaisiin parantaa vähentämällä kalastuskiintiöiden vuosittaista vaihtelua. Monivuotiset ja vakaammat kiintiöt tukisivat kalastuksen suunnittelua ja turvaisivat nykyistä paremmin silakan keskeisen roolin Itämeren ekosysteemissä.

Työpajaan osallistuneet kalastus- ja ympäristöjärjestöt esittävät, että EU-jäsenmaat pyytäisivät kansainväliseltä merentutkimusneuvostolta ICES:ltä selvitystä siitä, miten kiintiöjärjestelmää voitaisiin kehittää vakaampaan ja pitkäjänteisempään suuntaan samalla varmistuen silakkakantojen kestävä elpyminen.

Lisää tietoa silakan kutualueista

Työpajan osallistajat painottavat, että silakan kutu- ja poikasalueista tarvitaan huomattavasti parempaa tietopohjaa kuin nykyisin. Ajantasainen tieto tärkeimmistä lisääntymisalueista on keskeistä merialuesuunnittelussa, esimerkiksi merituulivoiman sijoittamisessa ja muussa merialueiden käytössä.

Kohti ekosysteemilähtöistä kanta-arviointia

Työpajassa suositeltiin, että silakan kanta-arvioinneissa siirrytään nykyistä vahvemmin ekosysteemilähtöiseen malliin.

”Katsomme, että kanta-arvioiden ja kalastuskiintiöitä koskevan neuvonannon tulisi huomioida nykyistä enemmän keskeiset ekosysteemitekijät, kuten hylkeiden ja merimetsojen saalistus. Tämän saavuttamiseksi tiedonkeruuta on lisättävä”, sanoo Vi Svenska Fiskare –järjestön edustajat.

Ensimmäisenä askeleena työpajan osallistajat suosittelivat Suomea ja Ruotsia käynnistämään Pohjanlahdella yhteisen alueellisen hankkeen, jota voitaisiin laajentaa myöhemmin myös muille alueille Itämerellä.

Säätelyalueet tarkasteluun, laajoista rauhoitusalueista syytä jatkaa keskustelua

Työpajassa nousi esiin myös tarve tarkastella uudelleen Itämeren hallinnollista aluejakoa. Osallistajat esittävät, että Selkämeri ja Perämeri erotetaan jälleen omiksi säätelyalueikseen. Tämä perustuu kantojen geneettisiin eroihin ja kalojen vaelluskäyttäytymiseen.

Lisäksi osallistajat pitivät tärkeänä jatkaa vuoropuhelua mahdollisten rauhoitusalueiden perustamisesta Selkämerelle. Rauhoitusalueet voitaisiin toteuttaa määräaikaikaisina pilottihankkeina, joiden vaikutuksia arvioidaan tieteellisesti. Vuoropuhelu Selkämeren mahdollisista rauhoitusalueista on jatkunut järjestöjen välillä helmikuussa järjestetyssä kokouksessa.

Lisätietoa

Fisheries for the Future - työpaja oli ympäristöjärjestö Coalition Clean Balticin (CCB) ja WWF Suomen yhteistyöhanke, jonka rahoituksesta vastasi Ålandsbankenin Itämeriprojekti. Työpajassa edustettuina olivat kalastusalan järjestöistä Suomen Ammattikalastajaliitto, Österbottens

Fiskarförbund, Vi Svenska Fiskare, Kustfiskarna Bottenhavet, Ålands fiskare sekä Sportsfiskarna. Kalataloushallintoa tilaisuudessa edustivat Ahvenanmaan maakuntahallitus ja Tukholman lääninhallitus. Lisäksi työpajassa kuultiin asiantuntijoita Luonnonvarakeskuksesta, Turun yliopistosta sekä Ruotsin maatalousyliopistosta (SLU).